

Sprawozdanie z kontroli
przeprowadzonej w Domu Pomocy Społecznej w Raczkowej

Termin przeprowadzenia kontroli: 9 grudnia 2022 roku

Kontrolę przeprowadził: Sędzia Sądu Rejonowego w Jaśle Maria Gawłowska

Podstawa prawna kontroli :

1. art.43 ustęp 1 - 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U.Nr.111 poz.535 z późniejszymi zmianami) ;
2. art. 43 a ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U.Nr.111 poz.535 z późniejszymi zmianami) ;

Zakres kontroli :

Zgodnie z treścią art. 43a ustęp 1 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego przedmiotem kontroli jest :

- **przestrzeganie praw osób, w stosunku do których zastosowano ograniczenie możliwości samodzielnego opuszczania domu pomocy społecznej .**

Stosownie do treści art. 43 ustęp 5 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego Dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Raczkowej została zawiadomiona o przystąpieniu do czynności kontrolnych.

Funkcję Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Raczkowej pełni Pani Anna Mozoła. Dom Pomocy Społecznej w Raczkowej jest jednostką organizacyjną Gminy Sanok . Rozpoczął działalność w kwietniu 2022 roku .

Jest placówką stałego pobytu, przeznaczoną dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekłe somatycznie chorych , które z powodu choroby i niepełnosprawności nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu a zapewnienie pomocy w formie usług opiekuńczych w wystarczającym zakresie jest niemożliwe.

Dysponuje miejscami dla 30 mieszkańców . Obecnie przebywa w nim 14 mieszkańców.

Kryteria oceny

- treść przepisu art. 55 ustęp 2a - 2f ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zgodnie z treścią cytowanego przepisu ograniczenie możliwości samodzielnego opuszczania przez mieszkańca terenu domu pomocy społecznej dotyczy :

1. mieszkańca będącego osobą z zaburzeniami psychicznymi ;
2. brak opieki zagraża życiu lub poważnie zagraża zdrowiu mieszkańca ;

Podstawa ograniczenia:

- zaświadczenie lekarza wydane na czas oznaczony , nie dłuższy niż 6 miesięcy , wskazujące zasadność takiego ograniczenia - art. 55 ustęp 2b

Forma ograniczenia :

- pisemna decyzja dyrektora domu pomocy społecznej zawierająca wskazanie osoby, której to ograniczenie dotyczy, okresu, na jaki jest wydane, uzasadnienie ograniczenia oraz pouczenie o prawie do złożenia wniosku o uchylenie ograniczenia do sądu opiekuńczego, w którego okręgu znajduje się dom pomocy społecznej - artykuł 55 ustęp 2d ;

- obowiązek doręczenia decyzji mieszkańcowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu - artykuł 55 ustęp 2e ;

- obowiązek pouczenia o przysługującym prawie do złożenia wniosku o uchylenie ograniczenia art. 55 ustęp 2d i 2e ;

- obowiązek przesłania informacji o ograniczeniu możliwości swobodnego opuszczania domu pomocy społecznej do sądu opiekuńczego w którego okręgu znajduje się placówka w terminie dni 3 od dnia doręczenia decyzji mieszkańcowi lub jego opiekunowi prawnemu - art. 55 ustęp 2f.

Dotychczas wobec żadnego z mieszkańców przebywających w Domu Pomocy Społecznej w Raczkowej nie zastosowano ograniczenia możliwości samodzielnego opuszczania terenu Domu ani nie wdrożono procedury określonej cytowanymi wyżej przepisami.

Zasady dotyczące nieobecności mieszkańca w kontrolowanej Placówce zawarte są w Regulaminie Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Raczkowej oraz Procedurze udzielania przepustek. Według paragrafu 3 cytowanego Regulaminu każdy z mieszkańców ma prawo do swobodnego opuszczania terenu Domu w godzinach od 8.00 do 20.00 z zaleceniem zawiadomienia o tym fakcie pracowników Działu Terapeutyczno- Opiekuńczego oraz odnotowania w Ewidencji wyjść Mieszkańców.

Zasady zawarte w drugim z cytowanych wyżej aktów aktualizują się w szczególności w okresie korzystania przez mieszkańców z przepustek. Opracowany został wzór pisemnego wniosku w którym znajdują się dane dotyczące dnia i godziny opuszczenia Placówki, dnia i godziny powrotu oraz wskazanie osoby u której będzie przebywał mieszkaniec z podaniem kontaktowego numeru telefonu oraz podpis mieszkańca.

Każdy z mieszkańców ma możliwość nieograniczonego w zasadzie kontaktu z członkami rodzin i znajomymi. Liczba odwiedzających może być dowolna. W Regulaminie i Procedurze znajduje się zalecenia aby odwiedziny odbywały się między godziną 10.00 a 18.00 w sposób który przede wszystkim nie będzie naruszał praw innych mieszkańców.

Istotną częścią czynności kontrolnych był osobisty kontakt z mieszkańcami. Kontrolujący odwiedzał mieszkańców w ich pokojach mieszkalnych oraz rozmawiał z nimi podczas zajęć terapeutycznych. Większość mieszkańców ze względu na swój stan zdrowia nie wyraża woli samodzielnego opuszczania Placówki. Z ich wypowiedzi wynikało, iż nie doznają żadnych formalnych ograniczeń w tym zakresie jak również w zakresie odwiedzin rodziny i znajomych a także korzystania z przepustek.

Wyniki kontroli wskazują iż prawa mieszkańców w zakresie możliwości samodzielnego opuszczania Placówki nie zostały w żadnym zakresie naruszone i nie zaistniała potrzeba wdrożenia procedury przewidzianej określonymi na wstępie sprawozdania przepisami.

Zalecenia pokontrolne

W trakcie kontroli uzgodniono z Panią Dyrektorką Placówki zasady stosowania opisanej procedury w przypadku zaistnienia konieczności jej wdrożenia.

Zdaniem kontrolującego zasadnym byłoby rozważenie możliwości przekazania mieszkańcom, w sposób przyjęty w Placówce informacji odnośnie przysługujących im praw w razie uznania, że ich uprawnienia do samodzielnego opuszczania Placówki zostały naruszone.

Jasło dnia 12 grudnia 2022 roku

Sędzia Sądu Rejonowego

Maria Gawłowska

